

Het kan wél in Haarlemmermeer

Verkiezingsprogramma D66 Haarlemmermeer

De gezondste generatie ooit, het kan wél!

De landelijke verkiezingen liggen nog maar net achter ons op het moment dat ik dit voorwoord schrijf. 'Het kan wél' was, zoals niemand ontgaan kan zijn, het thema van die landelijke verkiezingen.

Als D66 Haarlemmermeer zijn wij, sinds de gemeenteraadsverkiezingen van 2022, onderdeel van de coalitie. Als lid van een coalitie, welke coalitie dan ook, is het altijd zoeken naar compromissen. Naar manieren waarop "het" wel kan. Ook na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 zetten wij ons in om "het" te bereiken.

Daarbij staat "Het" wat ons betreft voor: De Gezondste Generatie Ooit. Dit is de kapstok waar alles aan hangt waar we als D66 Haarlemmermeer voor staan. Preventie is daar onlosmakelijk mee verbonden.

Want of het nu gaat om wonen, klimaat en energietransitie, economie, welvaart, onze jongeren of onze ouderen; preventie is de sleutel naar die gezondste generatie ooit.

Wonen behoeft eigenlijk geen uitleg. Een dak boven je hoofd is de basis van veiligheid, gezondheid en de mogelijkheid tot ontwikkeling. Niet voor niets een grondrecht. Die woning is uiteraard geïsoleerd of aangesloten op een warmtenet. Ook de woningen van inwoners die niet zelf de middelen hebben voor die aanpassingen. Vanuit die woning is groen en ruimte voor ontmoeting dichtbij.

Economische groei kan niet langer een doel op zich zijn maar biedt wel kansen voor bedrijvigheid die maatschappelijke waarde en daarmee welvaart aan Haarlemmermeer toevoegt.

Onze jongeren zijn de ouderen van de toekomst. Hoe gezonder zij opgroeien, zowel fysiek als mentaal, hoe meer zij met plezier kunnen bijdragen aan de wereld van morgen. Voor onze ouderen geldt dat zij door preventie en de nadruk op gezondheid, zo lang mogelijk zo zelfstandig mogelijk blijven.

Haarlemmermeer verdient een vooruitstrevend bestuur. Een bestuur dat die preventie echt goed vorm durft te geven. Dat betekent investeren in onze mensen en onze wijken, óók als de opbrengst niet gelijk zichtbaar is. Als ons dat lukt, als we gezamenlijk die keus echt maken, ligt de gezondste generatie ooit binnen handbereik.

We zijn er klaar voor. Het kan wél, óók in Haarlemmermeer

Charlotte van der Meij
Lijsttrekker D66 Haarlemmermeer

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Wonen en Leven.....	4
Werk en economie.....	6
Klimaat en energie.....	8
Mobiliteit.....	9
Gezondheid	11
Jeugd	13
Veiligheid	14
Bestuur	15
Financiën.....	17

Inleiding

Haarlemmermeer is een gemeente van tegenstellingen en kansen. Van uitgestrekte polders en dorpskernen tot de internationale dynamiek van Schiphol, het kloppend hart van onze economie. Juist hier zien we duidelijk de tegenstellingen van onze tijd: groeiende werkgelegenheid, tekorten op de arbeidsmarkt én druk op onze gezondheid en de leefomgeving. Een aantrekkelijke woningmarkt én een tekort aan betaalbare huizen. De wens voor betere bereikbaarheid én de schaarse openbare ruimte.

D66 Haarlemmermeer kiest ervoor om deze uitdagingen niet los van elkaar te zien, maar in samenhang aan te pakken. Vooruitgang betekent voor ons dat economie en ecologie hand in hand gaan. Dat economische groei samengaat met zorg voor de leefomgeving. En dat we de juiste keuzes maken voor zowel de grote stadse kernen als de kleine dorpen.

Wij geloven in vooruitgang die niet alleen in cijfers wordt gemeten, maar ook in gezondheid, duurzaamheid en leefbaarheid. Daarbij zetten we preventie centraal: liever voorkomen dan genezen. We denken dat vooral onderwijs en innovatie drijvende krachten zijn achter een sterker Haarlemmermeer. Dat vraagt om een gemeente die luistert en verbindt. Door alle stemmen te horen, kunnen verschillen verrijken in plaats van te verdelen.

Haarlemmermeer heeft in het verleden altijd groot gedacht en samengebouwd: van het droogleggen van de polders tot de ontwikkeling van Schiphol. Die vernieuwingsdrang hebben we nu opnieuw nodig. Om te zorgen dat onze kinderen kunnen wonen in gezonde wijken, werken in een duurzame economie en leven in een gemeenschap waarin iedereen meetelt.

Daarom presenteert D66 een programma dat kijkt naar de toekomst. Met duidelijke keuzes voor:

- Betaalbaar wonen
- Een duurzame economie
- Een groen klimaatbeleid
- Eerlijke financiën
- Sterke zorg en welzijn
- Veilige wijken
- Een bestuur dat dichtbij inwoners staat

Zo bouwen we samen aan een Haarlemmermeer dat ruimte biedt om te wonen en te werken, te zorgen en samen verder te groeien – nu én voor de generaties die na ons komen.

Wonen en Leven

In Haarlemmermeer groeit het aantal inwoners, maar het woningaanbod blijft achter. Jongeren blijven noodgedwongen bij hun ouders wonen, senioren kunnen niet doorstromen naar een geschiktere woning, en ook voor eenoudergezinnen is het aanbod beperkt. Tegelijkertijd zien we gebouwen leegstaan in dorpskernen en op bedrijfsterreinen, en nemen auto's veel van de openbare ruimte in beslag. D66 Haarlemmermeer ziet hierin niet alleen een praktische opgave, maar ook een kans om onze gemeente socialer, groener en toekomstbestendiger te maken.

Tijd voor betaalbare en toegankelijke woningen

Daarom willen we een totaalplan maken voor wonen, waarbij we de behoeften van bewoners als uitgangspunt nemen. Dat begint bij betaalbare en toegankelijke woningen. D66 wil de rol van de gemeente vergroten door grond die geschikt is voor woningbouw zelf te ontwikkelen en zo de afhankelijkheid van projectontwikkelaars te verminderen.

Onze doelstellingen:

- Tot 2030 ten minste 17.000 extra woningen realiseren
- De lokale regeldruk zo veel mogelijk beperken en in samenwerking met de bouwsector voorkomen dat projecten vertraging oplopen of helemaal stil komen te liggen
- 2600 tijdelijke woningen realiseren voor jonge starters woningzoekenden met prioriteit en economisch daklozen

Omdat de markt de realisatie van tijdelijke woningen vaak links laat liggen, wil D66 dat we hier als gemeente zelf het voortouw in nemen.

Subsidies gericht inzetten voor wonen

We vergroten de slagkracht van de gemeente door:

- Een woonfonds op te zetten
- Actief gebruik te blijven maken van de Woningbouwimpuls (WBI), een regeling van het rijk waarmee gemeentes financiële steun kunnen krijgen voor woningbouwprojecten
- Gerichte subsidiëring in te zetten voor betaalbare woningen

Handel op de woningmarkt pakken we aan door de bestaande plicht tot zelfbewoning uit te breiden naar alle nieuwbouwhuizen. Zodra dat wettelijk mogelijk is, willen we dat ook laten gelden voor bestaande woningen.

Van leegstand naar aantrekkelijke woonvormen

Naast nieuwbouw zet D66 in op slimme verdichting. Dat betekent dat we leegstand actief aanpakken en kijken of we leegstaande panden kunnen omzetten in woningen. We kunnen op bestaande gebouwen meer verdiepingen zetten en tijdelijke woonvormen aantrekkelijker maken.

Ook stimuleren we nieuwe woonvormen die de sociale samenhang versterken, zoals mantelzorgwoningen, [Knarrenhoven](#) en [Lang Leven Thuisflats](#). We zorgen ook voor voldoende doorstroombmogelijkheden voor ouderen.

Meer mensen een betaalbare koopwoning

We zetten in op een woningvoorraad die voor 35 procent uit sociale huur (woningen

voor lagere inkomens) bestaat, 10 procent uit middenhuur (woningen voor middeninkomens) en 20 procent uit betaalbare koop. Omdat eigen woningbezit op lange termijn bijdraagt aan financiële zelfredzaamheid van inwoners, geven we betaalbare koop prioriteit boven middenhuur.

Wijken en straten worden groener en basisvoorzieningen beter bereikbaar

Een toekomstbestendige woonvisie kijkt niet alleen naar woningen, maar ook naar de ruimte eromheen. Vanuit elke wijk moeten basisvoorzieningen zoals zorg, winkels, sport en horeca lopend of op de fiets binnen een kwartier te bereiken zijn. We bouwen en verbouwen op een manier die zich aanpast aan het klimaat en die goed is voor natuur. Met groene wijken en straten die zijn voorbereid op hitte en wateroverlast, en uitzicht op bomen en planten vanuit elke woning.

Vorrang voor fietsers op auto's

In de openbare ruimte stimuleren we buurttuinen, ontmoeting en gezonde beweging. Autoverkeer maakt waar mogelijk plaats voor langzaam verkeer. Tussen de dorpen en wijken versterken we de fietsinfrastructuur en binnen de wijken is de auto te gast. Dat betekent langzaam rijden en voorrang geven aan fietsers. We stimuleren parkeerplaatsen voor auto's aan de randen van wijken en dorpen in plaats van in de straten.

Gezond en gelukkig samenwonen

Preventie loopt als rode draad door deze aanpak. Met gezonde, groene en klimaatbestendige woonomgevingen voorkomen we gezondheidsproblemen en hoge maatschappelijke kosten. Zo bouwen we aan een Haarlemmermeer waarin mensen gezond en gelukkig samenwonen. In wijken die niet alleen ruimte bieden om te wonen, maar ook om te groeien, te zorgen en samen te leven.

Bruisende gemeente en stadscentrum in Hoofddorp

D66 streeft naar een bruisende gemeente en stadscentrum waar horeca en cultuur elkaar versterken: meer terrassen, gezellige cafés en kleinschalige restaurants maken het centrum levendig.

Een vitaal centrum is goed voor de economie én de leefbaarheid: D66 wil dat horeca-ondernemers ruimte krijgen om te groeien, met oog voor duurzaamheid en innovatie.

We creëren ruimte voor jongerencultuur, zoals pop-up cafés, creatieve broedplaatsen, studeerplekken, muziekpodia en avondevents die aansluiten bij de belevingswereld van jongeren.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- 17.000 woningen realiseren tot 2030 door de rol van de gemeente te vergroten en de regeldruk te verkleinen
- Nieuwe woonvormen die de sociale samenhang bevorderen
- Nieuwbouw en bestaande wijken inrichten met oog voor het klimaat en de natuur, met goede basisvoorzieningen waarin voetgangers en fietsers ruim baan hebben

Werk en economie

Werk is meer dan alleen een inkomen: het geeft structuur, waardering en kansen om mee te doen. In Haarlemmermeer zijn we trots op de grote bedrijvigheid rond Schiphol en in onze dorpen, waar in totaal ruim 400.000 mensen werken. Tegelijkertijd vindt D66 Haarlemmermeer het belangrijk dat welvaart en welzijn in balans zijn; dat betekent een economie die werkt voor mens en planeet.

Gezamenlijk verantwoordelijkheid nemen

Hierbij richten we ons op duurzaamheid, een gezonde bevolking en een leefbare omgeving. We staan voor uitdagingen zoals beperkte ruimte en water, de milieueffecten van Schiphol, klimaatverandering en vergrijzing. Alleen als we samenwerken, kunnen we zorgen voor een gezonde leefomgeving waarin we zorgen voor elkaar. Dus willen we dat ondernemers, gemeente, scholen én inwoners samen de verantwoordelijkheid nemen voor onze welvaart. Dat betekent niet alleen economische groei, maar ook goede gezondheidszorg, kwaliteitsonderwijs voor iedereen, sociale samenhang en een groene leefomgeving.

Meer groen en minder beton

D66 wil daarom investeren in sectoren die de toekomst vormgeven, zoals duurzame technologie, circulaire maakindustrie, zorg, onderwijs en cultuur. De gemeente stimuleert bedrijven die maatschappelijke waarde toevoegen, met speciale aandacht voor start-ups en scale-ups in de energietransitie en digitalisering. We maken bedrijventerreinen klimaatbestendig en toekomstgericht. Dat betekent dat ze goed bereikbaar zijn, met meer groen en minder beton, en dat er ruimte is om elkaar te ontmoeten.

Grenzen aan uitstoot en geluid

Schiphol speelt een belangrijke rol in onze economie. En daar zijn we ook trots op. De luchthaven zorgt voor tienduizenden banen en is een internationale motor van bedrijvigheid. Maar dit heeft ook gevolgen voor het milieu en onze gezondheid. D66 wil de werkgelegenheid behouden, maar grenzen stellen aan uitstoot en geluid. Concreet betekent dit:

- Nachtvluchten beperken
- Bestaande normen handhaven
- Innovatie in schone luchtvaart steunen

Meer mensen met duurzaam werk

D66 werkt aan een samenleving en een economie met gelijke kansen voor iedereen. Voor een duurzame economie met voldoende energie en gezond voedsel hebben we nieuwe vaardigheden en opleidingen nodig. Daarom willen we werknemers helpen met omscholing naar banen in de groene economie, en werkgevers stimuleren eerlijke arbeidsvoorwaarden te hanteren. Zo krijgen meer mensen toegang tot duurzaam werk.

Ruimte maken voor groei en verbinding

Voor een duurzame economische groei is ruimte nodig. Die maken we fysiek op kantorenlocaties en bedrijventerreinen, maar ook door meer sociale verbinding tot stand te brengen. Dat doen we door initiatieven in onze buurten en dorpen te ondersteunen, zoals coöperatieve winkels, groene markten of collectieve energie. Lokale voedselproductie en landbouw die de natuur niet uitput maar juist versterkt, krijgen ruimte om te groeien.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Economische keuzes die gezondheid, duurzaamheid en gelijkwaardigheid versterken
- Samen met het bedrijfsleven een groene circulaire economie realiseren die bijdraagt aan onze klimaatambities
- Een samenhangend arbeidsmarktbeleid tussen onderwijs, werkgevers en overheid dat aansluit bij onze economische en maatschappelijke koers

Klimaat en energie

De gevolgen van klimaatverandering zijn voor iedereen voelbaar. Hittegolven, wateroverlast en droogte vragen om directe actie, net als onze afhankelijkheid van fossiele energie. D66 Haarlemmermeer ziet klimaatbeleid ook als een kerntaak van lokaal bestuur.

Meeprofiteren van energieopwekking

Wij maken de gemeente energieneutraal en klimaatbestendig. Dat doen we samen met inwoners, bedrijven en instellingen. D66 versnelt de energietransitie door in te zetten op isolatie, zonnepanelen, windenergie en innovatieve oplossingen voor energieopslag. Daarbij zorgen we dat de opbrengsten eerlijk worden verdeeld. Minstens de helft van de nieuwe energieopwekking moet in lokaal eigendom zijn, zodat inwoners zelf meeprofiteren. Om het elektriciteitsnet te ontlasten, zetten we stevig in op buurtbatterijen en lokale energiehubs. Ook kijken we naar nieuwe technologie voor de gelijkstroom in batterijen, accu's en zonnepanelen.

De toekomst is nu!

Aanpassen aan klimaatverandering wordt een vanzelfsprekend onderdeel van onze leefomgeving. We investeren in extra bomen en vergroening van straten, wijken en daken. De komende jaren willen we:

- Het aantal bomen in de gemeente verdubbelen
- Groene daken en gevels die zorgen voor verkoeling en biodiversiteit
- Waterpleinen en wadi's om extreme regenval op te vangen
- Schaduwplekken om buurten leefbaarder te maken

Preventie staat hierbij centraal: door nú te investeren in vergroening voorkomen we hittestress, gezondheidsproblemen en schade in de toekomst.

Schiphol moet schoner en stiller

De rol van Schiphol kan daarbij niet worden genegeerd. Het vliegverkeer draagt sterk bij aan luchtvervuiling en uitstoot in onze gemeente. Voor D66 is het voorkomen van gezondheidsschade net zo belangrijk als het beschermen van banen. Dat betekent dat we van Schiphol verwachten dat het sneller overschakelt op schonere brandstoffen, geluidsoverlast vermindert en zijn bijdrage levert aan een leefbare omgeving.

Wij geven het goede voorbeeld

De gemeente stelt haar eigen voorbeeldfunctie centraal. Alle gemeentelijke gebouwen worden daarom versneld verduurzaamd, inkoop wordt circulair (gericht op hergebruik) en het wagenpark volledig uitstootvrij. In communicatie en onderwijs stimuleren we klimaatbewust gedrag bij jongeren, bedrijven en bewoners. We zorgen dat verduurzaming een gezamenlijke verantwoordelijkheid wordt.

Zo bouwen we aan een gemeente die voorbereid is op de toekomst: eerlijk, duurzaam en met oog voor de volgende generaties.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Bewoners die dat nodig hebben worden geholpen met de verduurzaming van hun woningen
- De gemeente vergroot de inspanningen voor de energietransitie
- Eén wethouder die de thema's klimaat, energietransitie en duurzaamheid begeleidt

Mobiliteit

Mobiliteit bepaalt hoe vrij en verbonden mensen zich voelen. D66 Haarlemmermeer kiest voor een leefbare gemeente waarin mensen elkaar en hun omgeving goed kunnen bereiken. Bereikbaarheid gaat voor ons altijd hand in hand met gezondheid, veiligheid en duurzaamheid.

Fietsen en lopen krijgen prioriteit

We willen dat inwoners zich veilig en comfortabel door de hele gemeente kunnen verplaatsen. Fietsen en lopen krijgen daarbij prioriteit. Dat vraagt om brede en goed onderhouden fietspaden, veilige schoolroutes en prettige wandelverbindingen. In woonstraten geldt het principe dat de auto te gast is, zodat kinderen en ouderen zich veilig voelen. Extra aandacht is wenselijk voor de veiligheid van kinderen en jongeren onderweg naar de scholen.

Aantrekkelijk ov voor iedereen

Het openbaar vervoer moet een aantrekkelijk en betrouwbaar alternatief zijn voor de auto. Dat betekent:

- Veel diensten op drukke lijnen
- Een goede aansluiting met treinverbindingen
- Toegankelijk vervoer voor iedereen, ook voor mensen met een beperking

Voor inwoners van kleinere kernen willen we flexibel vervoer en ov op afroep versterken. Hierbij maken we gebruik van particuliere initiatieven en samenwerkingen tussen publiek en private partijen. Zo blijft elke kern van Haarlemmermeer bereikbaar.

Leefbaarheid heeft voorrang op auto's

Haarlemmermeer is een gemeente met veel auto's, maar we willen de leefbaarheid voorrang geven. Daarom organiseren we parkeren in drukke gebieden met vergunningen, blauwe zones of betaald parkeren. De opbrengsten daarvan investeren we opnieuw in de wijk, bijvoorbeeld door beplanting aan te brengen, fietsvoorzieningen te maken of ruimte te bieden aan deelmobiliteit.

Liever delen dan kopen

Duurzaam vervoer is de norm. De gemeente versnelt de aanleg van laadpunten voor elektrische auto's, fietsen en scooters. Ook stimuleert ze bewoners om deze vervoermiddelen te delen. In nieuwe wijken wordt vanaf de ontwerpfase al gedacht aan mobiliteit door rekening te houden met:

- Minder parkeerdruk
- Meer ruimte voor groen
- Actieve vormen van vervoer zoals fietsen en wandelen

Inwoners denken actief mee

D66 stimuleert ook pilots met elektrische shuttles naar bedrijventerreinen, versnelt de aanleg van laadstations en ondersteunt het recyclen van fietsen. Inwoners denken actief mee via mobiliteitscafés en challenges. Zo bouwen we samen aan een Haarlemmermeer waarin we de volgende dingen belangrijk vinden:

- Jongeren kunnen veilig naar school fietsen
- Forensen kunnen op betrouwbaar ov rekenen
- Kinderen groeien op in autoluwe wijken

Slimme oplossingen zijn bereikbaar

Preventie staat hierbij centraal: we kiezen niet voor meer asfalt en drukte, maar voor slimme oplossingen die ongelukken en luchtvervuiling voorkomen. Zo dragen we bij aan een gezonde leefomgeving waarin werk, school, zorg en vrije tijd gemakkelijk bereikbaar zijn voor iedereen.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- In de kernen is de snelheid maximaal 30 km per uur, meer ruimte voor fietsers en voetgangers en veilige schoolroutes.
- Betrouwbaar en bereikbaar ov: intercitystation Hoofddorp, aansluiting op de Noord/Zuidlijn en aanvullend vervoer naar kleine kernen.
- Slim en eerlijk parkeerbeleid: regelen waar nodig, opbrengsten terug naar de wijk en investeren in duurzame mobiliteit en groene ruimte.

Gezondheid

Gezondheid begint niet bij de dokter, maar in onze leefomgeving: de lucht die we inademen, het groen dat we zien en de mensen om ons heen. D66 Haarlemmermeer zet gezondheid centraal in al het beleid. Preventie is daarbij de sleutel: een gezonde omgeving voorkomt ziekten, versterkt welzijn en verlicht de druk op de zorg. Een goede samenwerking tussen de eerstelijnszorg (huisarts, fysiotherapeut) en de tweede lijn (specialist, ziekenhuis) is cruciaal.

Gezondheid draagt bij aan geluk

Het bevorderen van gezond leven is niet alleen een individuele verantwoordelijkheid, maar een gezamenlijke opdracht van inwoners, scholen, verenigingen, bedrijven én de gemeente. Een gezonde levensstijl draagt bij aan levensgeluk en voorkomt ziekten. Daarom stimuleren wij:

- Buurten die uitnodigen tot beweging en ontmoeting; met veilige fietsroutes, groene wandelpaden en toegankelijke sportvoorzieningen
- Gezonde keuzes met initiatieven zoals gezonde schoolkantines, rookvrije speelplekken en steun aan sportverenigingen
- Gezonde voeding door samen te werken met scholen, horeca en supermarkten, zodat gezonde keuzes vanzelfsprekender worden

Passende zorg in je eigen wijk

Zorg is een basisrecht, geen vangnet. D66 staat voor toegankelijke zorg dicht bij huis. We investeren in wijkgerichte gezondheidscentra waar zorg, welzijn en ondersteuning samenkomen. Huisartsen, GGZ, wijkverpleging en maatschappelijk werkers werken daar samen. Zo kunnen zij inwoners sneller helpen en de bureaucratie verminderen. Buurtnetwerken zoals BuurtSaam helpen bewoners zo lang mogelijk voor zichzelf te zorgen. Ook proberen ze problemen in een vroeg stadium te signaleren en aan te pakken.

Mantelzorgers verdienen waardering

In Haarlemmermeer wonen momenteel ongeveer 2200 mensen met dementie. De verwachting is dat dit aantal de komende jaren zal verdubbelen. Dat vraagt om actie. Wij zetten in op passende zorg in de wijk, zodat mensen met dementie zo lang mogelijk in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. Mantelzorgers spelen hierbij een belangrijke rol. Ze verdienen blijvende waardering, goede ondersteuning en af en toe rust. D66 wil dat zij hun zorgtaken beter kunnen combineren met werk, bijvoorbeeld met flexibele werktijden.

Gezond in je hoofd is goed in je vel

Ook mentaal welzijn vraagt om blijvende aandacht. Jongeren, werkenden én ouderen hebben steeds vaker gevoelens van stress en eenzaamheid. D66 wil dat problemen vroeg worden herkend en voorkomen, bijvoorbeeld via scholen en wijkcentra. Ervaringsdeskundigen krijgen daarin een belangrijke rol. Voor jongeren werken we samen met rolmodellen en jongerenwerkers om te voorkomen dat kleine problemen groter worden.

Wij zien gezondheid niet als een sector die op zichzelf staat, maar als een gezamenlijke verantwoordelijkheid. D66 wil dat gezondheid steeds wordt meegenomen in beleid voor de openbare ruimte, vervoer, sport, cultuur en onderwijs. Daarmee voorkomen we dat beleid onbedoeld negatieve effecten heeft op de

gezondheid van inwoners. En vergroten we de kansen om samen een gezonde samenleving te bouwen!

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- De gezondste generatie ooit waarbij ziekte voorkomen is beter dan genezen
- Gezondheid centraal stellen in al het beleid
- Meer aandacht krijgen voor het mentale welzijn van jong en oud

Jeugd

Ieder kind verdient een veilige, kansrijke en gezonde start. D66 Haarlemmermeer stelt het belang van het kind centraal. Daarom zetten we sterk in op preventie. Dat betekent liever vroeg investeren in ontwikkeling en welzijn dan later dure zorg moeten inzetten.

Het kind staat centraal

Onderwijs, opvang en vrije tijd vormen samen de basis voor gelijke kansen. Daarom wil D66:

- Investeren in brede scholen. Op een **brede school** wordt samengewerkt met kinderopvang en andere organisaties, zodat kinderen meer kunnen leren en zich beter kunnen ontwikkelen.
- Veilige routes van en naar school, het liefst met de fiets of lopend.
- Kinderen moeten kunnen opgroeien in wijken met speelruimte en lekker veel groen.
- Jongerenwerk is geen luxe maar noodzaak, zeker in buurten waar meerdere problemen zijn. We willen meer inlooplekken, activiteiten en vertrouwenspersonen.

Aandacht voor jongeren met stress

Mentale gezondheid vraagt blijvende aandacht. Veel jongeren zeggen last te hebben van stress, prestatiedruk en eenzaamheid. D66 wil naar ze luisteren en ze helpen. En dat samenwerking tussen scholen, jeugdzorg en de jongeren zelf vanzelfsprekend is. Signalering hiervan begint al op de basisschool en loopt door op de middelbare school en het mbo. Programma's rond sociale vaardigheden, weerbaarheid en mediagebruik helpen jongeren steviger in hun schoenen te staan.

Jongeren bouwen mee aan beleid

Voor jongeren die extra hulp nodig hebben zorgen we voor snelle toegang tot passende hulp. Geen lange wachtlijsten of loketten, maar één jeugdteam per wijk dat werkt op basis van vertrouwen en persoonlijke aandacht. Jongeren krijgen de ruimte om mee te praten over beleid, bijvoorbeeld via jongerenraden of panels. Zo zorgen we dat we plannen voor én door jongeren maken.

Door te investeren in onze jeugd bouwen we aan een Haarlemmermeer waarin ieder kind de kans krijgt zich te ontwikkelen, mee te doen en op te groeien in een gezonde en veilige omgeving. Zo leren ze op zichzelf te vertrouwen en tegen een stootje te kunnen, terwijl ze kunnen bouwen op de gemeenschap om hen heen.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Ieder kind een veilige, kansrijke en gezonde start
- Eén integraal jeugdteam per wijk
- Jongeren blijven meepraten over beleid

Veiligheid

Een veilige samenleving is een samenleving van vertrouwen. D66 Haarlemmermeer ziet veiligheid als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, professionals en bestuur. Tegelijkertijd moeten we blijvend inzetten op handhaving en de aanpak van onveiligheid en criminaliteit.

Extra aandacht voor bescherming van vrouwen

Iedereen moet zich veilig voelen op straat. Dat betekent een stevige aanpak van intimidatie, agressie en ander grensoverschrijdend gedrag. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de bescherming van vrouwen. Voorkomen, bewustwording en snelle hulpverlening staan daarbij voorop. Naast samenwerking tussen gemeente, politie en maatschappelijke organisaties.

Jongeren helpen en verantwoordelijkheid geven

Wij kiezen voor zichtbare aanwezigheid van boa's, jongerenwerkers en buurtteams in de wijk. Die zijn er niet alleen om te handhaven, maar ook om te helpen en te voorkomen dat problemen ontstaan. Jongeren krijgen kansen via onderwijs, werk en begeleiding, zodat ze minder snel het criminele pad op gaan. We stimuleren projecten zoals de Jongerenrechtbank, waarbij jongeren zelf een rol spelen in het oplossen van conflicten en het nemen van verantwoordelijkheid.

Publieke ruimtes veiliger maken

Wanneer zorg en veiligheid elkaar raken, zoals bij inwoners met onbegrepen gedrag, is goede samenwerking tussen politie, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties belangrijk.

Geweld en intimidatie bestrijden we ook actief met programma's over bewustwording, toegankelijke hulp en trainingen voor professionals. Agressie op straat en seksueel grensoverschrijdend gedrag krijgen bijzondere aandacht. Voor LHBTQIA+-inwoners en vrouwen maken we publieke ruimtes veiliger met goede verlichting, meldpunten en zichtbare sociale controle.

Digitale veiligheid is ook belangrijk

Ook moet de gemeente nadrukkelijk aandacht besteden aan digitale veiligheid. Cyberaanvallen, datalekken en misbruik van persoonsgegevens hebben immers effect op iedereen. De gemeente stelt duidelijke regels voor het gebruik van data en investeert in cyberveiligheid om inwoners ook digitaal te beschermen.

Zo bouwen we aan een Haarlemmermeer waarin iedereen zich vrij en veilig kan bewegen. Wat je afkomst, achtergrond of seksuele voorkeur ook is. Een beleid gericht op het voorkomen van problemen zorgt voor veiligere wijken en lagere kosten van criminaliteit en agressie.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Aandacht voor veiligheid in de wijk met de inzet van boa's, jongerenwerkers en buurtteams
- Geweld en intimidatie zowel thuis als op straat actief bestrijden
- Een gemeente die investeert in cyberveiligheid en het voorkomen van problemen

Bestuur

Vertrouwen in de overheid is gebaseerd op de manier waarop zij met inwoners omgaat. D66 Haarlemmermeer kiest voor een bestuur dat dichtbij, duidelijk en eerlijk is. Wij willen een gemeente die samenwerkt met inwoners.

Gemeente moet betrouwbaar en benaderbaar zijn

Dat betekent dat digitale dienstverlening betrouwbaar, gebruiksvriendelijk en inclusief moet zijn. Loketten met mensen en telefonische bereikbaarheid moeten behouden blijven voor wie minder goed is in digitale communicatie. Het contact vanuit de gemeente moet begrijpelijk en uitnodigend zijn, en waar nodig in meerdere talen beschikbaar worden gemaakt. Daarbij vinden we eenvoudige regels en procedures belangrijk. We willen namelijk dat inwoners en ondernemers snel weten waar ze aan toe zijn en niet vastlopen in bureaucratie.

Iedereen mag fouten maken

Inwoners hebben het recht om zich te vergissen. Dat betekent dat ze fouten mogen maken zonder dat dit direct negatieve gevolgen heeft. Ambtenaren werken vanuit vertrouwen en helpen waar het kan. Binnen de gemeentelijke organisatie investeren we in verschillende mensen, vakmanschap en ruimte om na te denken. Zo kunnen we van elkaar leren en beter worden.

Bewoners krijgen meer inspraak

Inwoners krijgen invloed op de beslissingen die we nemen. Juist mensen die niet vaak hun stem laten horen, moeten we bij keuzes betrekken. Door dat op tijd te doen, voorkomen we dat regelgeving en samenleving botsen en dat we het vertrouwen verliezen. Lokale initiatieven ondersteunen we met een fonds met middelen en een duidelijk aanspreekpunt binnen de gemeente.

D66 Haarlemmermeer pleit voor het betrekken van burgers door:

- Burgerberaden bij grote besluiten
- Digitale peilingen
- Toegankelijke vormen van participatie

Externe gerichtheid

D66 richt de blik graag naar buiten. Haarlemmermeer heeft een sterke positie in de regio en pakt een actieve rol. De vertegenwoordigers in samenwerkingsverbanden, zoals Metropool Regio Amsterdam, brengen de raad in positie om de agenda en inbreng mede te bepalen. De gemeente deelt haar expertise en leert van de partners. Een goede relatie met omliggende gemeenten en de provincie is belangrijk. Haarlemmermeer heeft een grote nationale luchthaven en is aantrekkelijk als vestigingsplaats voor internationale ondernemingen en haar medewerkers. Nationaal beleid en internationale crises hebben invloed op de gemeente. D66 omarmt die dynamiek. Die betrokkenheid borgt de gemeente onder andere in een Europastrategie, op ons initiatief vastgesteld door onze gemeenteraad.

Nieuwe technologie moet de samenleving versterken

We gebruiken nieuwe technologie en data zorgvuldig. Privacy, openheid en eerlijk handelen zijn daarbij altijd belangrijk. Een ethische commissie adviseert bij digitale vernieuwingen. Dat is een groep van deskundigen die kijkt of die vernieuwingen eerlijk zijn en goed voor iedereen. Zo kan technologie de samenleving versterken in plaats

van mensen uit elkaar te drijven. Door al vroeg stil te staan bij risico's en gevolgen, voorkomen we dat inwoners achteraf problemen krijgen.

Goed bestuur betekent keuzes maken, doelen stellen en verantwoording afleggen. D66 kiest hierbij voor openheid, betrouwbaarheid en samenwerking met de inwoners van Haarlemmermeer. Zo zorgen we voor een betrouwbare gemeente die ook voorbereid is op de uitdagingen van morgen.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Betrouwbare en gebruiksvriendelijke digitale dienstverlening
- Burgerberaden bij grote besluiten, digitale peilingen en toegankelijke participatie
- Lokale initiatieven ondersteunen met geld en een aanspreekpunt binnen de gemeente

Financiën

Een gezonde gemeente heeft de geldzaken op orde. D66 Haarlemmermeer kijkt naar de toekomst en wil investeren waar dat nodig is, en besparen waar dat kan. Ook kijken we vooral naar maatschappelijk opbrengsten en niet alleen of iets geld oplevert.

Waarde is belangrijker dan geld

Wij kiezen voor een open en duidelijke begroting waarin elke euro zichtbaar bijdraagt aan de doelen die we onszelf stellen. Hierin willen we ruimte houden voor lokale initiatieven, cultuur, duurzaamheid en sociale voorzieningen, omdat die het verschil maken in onze samenleving. Gemeentelijke uitgaven zonder aantoonbare maatschappelijke meerwaarde bekijken we opnieuw.

Nu investeren om problemen in de toekomst te voorkomen

Soms zijn investeringen nú nodig om kosten in de toekomst te voorkomen. Dat geldt bijvoorbeeld voor het verduurzamen van gemeentelijke gebouwen, waardoor we energie besparen. Het geldt ook voor maatregelen die we nemen tegen klimaatverandering, zodat we schade door hitte of wateroverlast voorkomen. Voor zulke investeringen is D66 bereid de onroerendezaakbelasting (OZB) te verhogen. Maar dan wel op een eerlijke manier en met oog voor draagkracht (de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten). We zien dit als een investering voor de toekomst die op de lange termijn geld en problemen bespaart.

Nieuwe inkomstenbronnen zoeken

Daarnaast onderzoeken we andere bronnen van inkomsten, zoals:

- Europese subsidiestromen voor de financiering van projecten
- Forensenbelasting voor mensen met een tweede woning in Haarlemmermeer

Hiermee zorgen we dat lasten gelijkter worden verdeeld. De gemeente moet zich ook krachtig opstellen tegenover de landelijke overheid als het gaat om bezuinigingen op het Gemeentefonds. Taken als jeugdzorg, onderwijs en maatschappelijk ondersteuning mogen niet worden uitgekleeft. Als opnieuw gekeken moet worden waar we het geld aan uitgeven, kiezen we altijd voor sociale rechtvaardigheid en het voorkomen van problemen.

Lasten eerlijker verdelen

D66 wil dat inwoners met een laag inkomen bepaalde belastingen automatisch niet hoeven te betalen. Zo krijgen zij minder administratie en meer mogelijkheden. Ook hier geldt: wie op tijd geholpen wordt, loopt minder risico om later geldproblemen te krijgen.

De vervuiler betaalt. Bedrijven en inwoners die meer afval produceren of meer water gebruiken, betalen ook meer geld. Zo koppelen we de rioolbelasting aan het waterverbruik in plaats van aan de woningoppervlakte. Daarmee stimuleren we dat mensen zuinig omgaan met water en de kosten eerlijk verdeeld worden.

Wat D66 Haarlemmermeer wil

- Solide financiën voor een gezonde gemeente
- Onderzoek naar alternatieve inkomstenstromen
- Automatische vrijstelling van gemeentelijke belastingen voor inwoners met een laag inkomen